ബ്രഹ്മാണ്ഡപുരാണമ്/പൂർവഭാഗഃ/അധ്യായഃ 05 ലോകകല്പനം

ശ്രീസൂത ഉവാച

ആപോഽഗ്രേ സർവഗാ ആസന്നേതസ്മിൻപൃഥിവീതലേ .

ശാന്തവാതൈഃ പ്രലീനേഽസ്മിന്ന പ്രാജ്ഞായത കിഞ്ചന .. 1,5.1 ..

ഏകാർണവേ തദാ തസ്മിന്നഷ്ടേ സ്ഥാവരജങ്ഗമേ .

വിഭുർഭവതി സ ബ്രഹ്മാ സഹസ്രാക്ഷഃ സഹസ്രപാത് .. 1,5.2 ..

സഹസ്രശീർഷാ പുരുഷോ രുക്മവർണോ ഹ്യതീന്ദ്രിയഃ .

ബ്രഹ്മ നാരായണാഖ്യസ്തു സുഷ്വാപ സലിലേ തദാ .. 1,5.3 ..

സത്ത്വോദ്രേകാന്നിഷിദ്ധസ്തു ശൂന്യം ലോകമവൈക്ഷത .

ഇമം ചോദാഹരന്ത്യത്ര ശ്ലോകം നാരായണം പ്രതി .. 1,5.4 ..

ആപോ നാരാ ഇതി പ്രോക്താ ആപോ വൈ നരസൂനവഃ .

അയനം തസ്യ താഃ പ്രോക്താസ്തേന നാരായണഃ സ്മൃതഃ .. 1,5.5 ..

തുല്യം യുഗസഹസ്രസ്യ വസൻകാലമുപാസ്യതഃ .

സ്വർണപത്രേ പ്രകുരുതേ ബ്രഹ്മത്വാദർശകാരണാത് .. 1,5.6 ..

ബ്രഹ്മാ തു സലിലേ തസ്മിന്നവാഗ്ഭൂത്വാ തദാ ചരൻ .

നിശായാമിവ ഖദ്യോതഃ പ്രാവൃട്കാലേ തതസ്തതഃ .. 1,5.7 ..

തതസ്തു സലിലേ തസ്മിൻ വിജ്ഞായാന്തർഗതേ മഹത് .

അനുമാനാദസംമൂഢോ ഭൂമേരദ്ധരണം പ്രതി .. 1,5.8 ..

ഓങ്കാരാഷ്ടതനും ത്വന്യാം കല്പാദിഷു യഥാ പുരാ .
തതോ മഹാത്മാ മനസാ ദിവ്യരൂപമ ചിന്തയത് .. 1,5.9 ..
സലിലേऽവപ്ലുതാം ഭൂമിം ദൃഷ്ട്വാ സ സമചിന്തയത് .
കിം തു രൂപമഹം കൃത്വാ സലിലാദുദ്ധരേ മഹീമ് .. 1,5.10 ..
ജലക്രീഡാസമുചിതം വാരാഹം രൂപമസ്മരത് .
അദൃശ്യം സർവഭൂതാനാം വാങ്മയം ബ്രഹ്മസംജ്ഞിതമ് .. 1,5.11 ..
ദശയോജനവിസ്തീർണമായതം ശതയോജനമ് .
നീലമേഘപ്രതീകാശം മേഘസ്തനിതനിഃസ്വനമ് .. 1,5.12 ..
മഹാപർവതവർഷ്മാണം ശ്വേതതീക്ഷ്ണോഗ്രദംഷ്ട്രിണമ് .
വിദ്യുദഗ്നിപ്രതികാശമാദിത്യസമതേജസമ് .. 1,5.13 ..
പീനവൃത്തായതസ്കന്ധം വിഷ്ണുവിക്രമഗാമി ച .
പീനോന്നതകടീദേശം വൃഷലക്ഷണപൂജിതമ് .. 1,5.14 ..
ആസ്ഥായ രൂപമതുലം വാരാഹമമിതം ഹരിഃ .
പൃഥിവ്യുദ്ധരണാർഥായ പ്രവിവേശ രസാതലമ് .. 1,5.15 ..
ദീക്ഷാസമാപ്തീഷ്ടിദംഷ്ട്രഃക്രതുദന്തോ ജുഹൂമുഖഃ .
അഗ്നിജിഹ്വോ ദർഭരോമാ ബ്രഹ്മശീർഷോ മഹാതപാഃ .. 1,5.16 ..
വേദസ്കന്ധോ ഹവിർഗന്ധിർഹവ്യകവ്യാദിവേഗവാൻ .
പ്രാഗ്വംശകായോ ദ്യുതിമാന്നാനാദീക്ഷാഭിരന്വിതഃ .. 1,5.17 ..
ദക്ഷിണാ ഹൃദയോ യോഗീ ശ്രദ്ധാസത്ത്വമയോ വിഭുഃ .
ഉപാകർമരുചിശ്ചൈവ പ്രവർഗ്യാവർതഭൂഷണഃ .. 1,5.18 ..
നാനാഛന്ദോഗതിപഥോ ഗുഹ്യോപനിഷദാസനഃ .
മായാപത്നീസഹായോ വൈ ഗിരിശൃങ്ഗമിവോച്ഛ്രയഃ .. 1,5.19 ..
അഹോരാത്രേക്ഷണാധരോ വേദാങ്ഗശ്രുതിഭൂഷണഃ .
ആജ്യഗന്ധഃ സ്രുവസ്തുണ്ഡഃ സാമഘോഷസ്വനോ മഹാൻ .. 1,5.20 ..
സത്യധർമമയഃ ശ്രീമാൻ കർമവിക്രമസത്കൃതഃ .
പ്രായശ്ചിത്തനഖോ ഘോരഃ പശുജാനുർമഹാമഖഃ .. 1,5.21 ..

[1]ഉദ്ഗാതാംത്രോ ഹോമലിങ്ഗഃ ഫലബീജമഹോഷധീഃ .
വാദ്യന്തരാത്മസത്രസ്യ നാസ്മികാസോമശോണിതഃ .. 1,5.22 ..
ഭക്താ യജ്ഞവരാഹാന്താശ്ചാപഃ സംപ്രാവിശത്പുനഃ .
അഗ്നിസംഛരാദിതാം ഭൂമിം സമാമിച്ഛൻപ്രജാപതിമ് .. 1,5.23 ..
ഉപഗമ്യാ ജുഹാവൈതാ മദ്യശ്ചാദ്യസമന്യസത് .
സാമുദ്രാശ്ച സമുദ്രേഷു നാദേയാശ്ച നദീഷു ച .
പൃഥക്താസ്തു സമീകൃത്യ പൃഥിവ്യാം സോऽചിനോദ്ഗിരീൻ .. 1,5.24 ..
പ്രാക്സർഗേ ദഹ്യമാനാസ്തു തദാ സംവർതകാഗ്നിനാ .
തേനാഗ്നിനാ വിലീനാസ്തേ പർവതാ ഭുവി സർവശഃ .. 1,5.25 ..
സത്യാദേകാർണവേ തസ്മിൻ വായുനാ യത്തു സംഹിതാഃ .
നിഷിക്താ യത്രയത്രാസംസ്തത്രതത്രാചലോऽഭവത് .. 1,5.26 ..
തതസ്തേഷു പ്രകീർണേഷു ലോകോദധിഗിരീംസ്തഥാ .
വിശ്വകർമാ വിഭജതേ കല്പാദിഷു പുനഃ പുനഃ .. 1,5.27 ..
സസമുദ്രാമിമാം പൃഥ്വീം സപ്തദ്വീപാം സപർവതാമ് .
ഭൂരാദ്യാംശ്ചതുരോ ലോകാൻപുനഃപുനരകല്പയത് .. 1,5.28 ..
ലോകാൻപ്രകല്പയിത്വാ ച പ്രജാസർഗ സസർജ ഹ .
ബ്രഹ്മാ സ്വയംഭൂർഭഗവാം സിസൃക്ഷുർവിവിധാഃ പ്രജാഃ .. 1,5.29 ..
സസർജ സൃഷ്ടം തദ്രൂപം കല്പാദിഷു യഥാ പുരാ .
തസ്യാഭിധ്യായതഃ സർഗം തദാ വൈ ബുദ്ധിപൂർവകമ് .. 1,5.30 ..
പ്രധാനസമകാലേ ച പ്രാദുർഭൂതസ്തമോ മയഃ .
തമോ മോഹോ മഹാമോഹസ്താമിസ്രോ ഹ്യന്ധസംജ്ഞിതഃ .. 1,5.31 ..
അവിദ്യാ പഞ്ചപർവൈഷാ പ്രാദുർഭൂതാ മഹാത്മനഃ .
പഞ്ചധാവസ്ഥിതഃ സർഗോ ധ്യായത സാഭിമാനിനഃ .. 1,5.32 ..
സർവതസ്തമസാ ചൈവ ബീജകുംഭലതാവൃതാഃ .
ബഹിരന്തശ്ചാപ്രകാശസ്തഥാനിഃസംജ്ഞ ഏവ ച .. 1,5.33 ..
യസ്മാത്തേഷാം കൃതാ ബുദ്ധിർദുഃഖാനി കരണാനി ച .

തസ്മാച്ച സംവൃതാത്മാനോ നഗാ മുഖ്യാഃ പ്രകീർതിതാഃ .. 1,5.34 ..

മുഖ്യസർഗേ തദോദ്ഭൂതം ദൃഷ്ട്വാ ബ്രഹ്മാത്മസംഭവഃ .

അപ്രതീതമനാഃ സോഥ തദോത്പത്തിമമന്യത .. 1,5.35 ..

തസ്യാഭിധ്യായതശ്ചാന്യസ്തിര്യക്സ്രോതോഽഭ്യവർതത .

യസ്മാത്തിര്യഗ്വിവർത്തേത തിര്യകസ്രോതസ്തതഃ സ്മൃതഃ .. 1,5.36 ..

തമോബഹുത്വാത്തേ സർവേ ഹ്യജ്ഞാനബഹുലാഃ സ്മൃതാഃ .

ഉത്പാദ്യഗ്രാഹിമശ്ചൈവ തേഽജ്ഞാനേ ജ്ഞാനമാനിനഃ .. 1,5.37 ..

അഹങ്കൃതാ അഹംമാനാ അഷ്ടാവിംശദ്വിധാത്മികാഃ .

ഏകാദശേന്ദ്രിയവിധാ നവധാത്മാദയസ്തഥാ .. 1,5.38 ..

അഷ്ടൗ തു താരകാദ്യാശ്ച തേഷാം ശക്തിവധാഃ സ്മൃതാഃ .

അന്തഃ പ്രകാശാസ്തേ സർവേ ആവൃതാശ്ച ബഹിഃ പുനഃ .. 1,5.39 ..

തിര്യക്സ്രോതസ ഉച്യന്തേ വശ്യാത്മാനസ്ത്രിസംജ്ഞകാഃ .. 1,5.40 ..

തിര്യക്സ്രോതസ്തു സൃഷ്ട്വാ വൈ ദ്വിതീയം വിശ്വമീശ്വരഃ .

അഭിപ്രായമഥോദ്ഭൂതം ദൃഷ്ട്വാ സർഗം തഥാവിധമ് .. 1,5.41 ..

തസ്യാഭിധ്യായതോ യോന്ത്യഃ സാത്ത്വികഃ സമജായത .

ഊർദ്ധ്വസ്രോതസ്തൃതീയസ്തു തദ്വൈ ചോർദ്ധ്വം വ്യവസ്ഥിതമ് .. 1,5.42 ..

യസ്മാദൂർദ്ധ്വം ന്യവർതന്ത തദൂർദ്ധ്വസ്രോതസംജ്ഞകമ് .

താഃ സുഖം പ്രീതിബഹുലാ ബഹിരന്തശ്ച വാവൃതാഃ .. 1,5.43 ..

പ്രകാശാ ബഹിരന്തശ്ച ഊർദ്ധ്വസ്രോതഃപ്രജാഃ സ്മൃതാഃ .

നവധാതാദയസ്തേ വൈ തുഷ്ടാത്മാനോ ബുധാഃ സ്മൃതാഃ .. 1,5.44 ..

ഊർദ്ധ്വസ്രോതസ്തൃതീയോ യഃ സ്മൃതഃ സർവഃ സദൈവികഃ .

ഊർദ്ധ്വസ്രോതഃസു സൃഷ്ടേഷു ദേവേഷു സ തദാ പ്രഭുഃ .. 1,5.45 ..

പ്രീതിമാനഭവദ്ബ്രഹ്മാ തതോഽന്യം നാഭിമന്യത .

സർഗമന്യം സിസൃക്ഷുസ്തം സാധകം പുനരീശ്വരഃ .. 1,5.46 ..

തസ്യാഭിധ്യായതഃ സർഗം സത്യാഭിധ്യായിനസ്തദാ .

പ്രാദുർബഭൗ ഭൗതസർഗഃ സോർവാക്സ്രോതസ്തു സാധകഃ .. 1,5.47 ..

യസ്മാത്തേർവാക്പ്രവർതന്തേ തതോർവാക്സ്രോതസസ്തു തേ .

തേ ച പ്രകാശബഹുലാസ്തമസ്പൃഷ്ടരജോധികാഃ .. 1,5.48 ..

തസ്മാത്തേ ദുഃഖബഹുലാ ഭൂയോഭൂയശ്ച കാരിണഃ .

പ്രകാശാ ബഹിരന്തശ്ച മനുഷ്യാഃ സാധകാശ്ച തേ .. 1,5.49 ..

ലക്ഷണൈർനാരകാദ്യൈസ്തൈരഷ്ടധാ ച വ്യവസ്ഥിതാഃ .

സിദ്ധാത്മാനോ മനുഷ്യാസ്തേ ഗന്ധർവൈഃ സഹ ധർമിണഃ .. 1,5.50 ..

പഞ്ചമോഽനുഗ്രഹഃ സർഗശ്ചതുർദ്ധാ സ വ്യവസ്ഥിതഃ .

വിപര്യയേണ ശക്ത്യാ ച സിദ്ധ മുഖ്യാസ്തഥൈവ ച .. 1,5.51 ..

നിവൃത്താ വർതമാനാശ്ച പ്രജായന്തേ പുനഃപുനഃ .

ഭൂതാദികാനാം സത്ത്വാനാം ഷഷ്ഠഃ സർഗഃ സ ഉച്യതേ .. 1,5.52 ..

സ്വാദനാശ്ചാപ്യശീലാശ്ച ജ്ഞേയാ ഭൂതാദികാശ്ച തേ .

പ്രഥമോ മഹതഃ സർഗോ വിജ്ഞേയോ ബ്രഹ്മണസ്തു സഃ .. 1,5.53 ..

തന്മാത്രാണാം ദ്വിതീയസ്തു ഭൂത സർഗഃ സ ഉച്യതേ .

വൈകാരികസ്തൃതീയസ്തു ചൈദ്രിയഃ സർഗ ഉച്യതേ .. 1,5.54 ..

ഇത്യേത പ്രാകൃതാഃ സർഗാ ഉത്പന്നാ ബുദ്ധിപൂർവകാഃ .

മുഖ്യസർഗശ്ചതുർഥസ്തു മുഖ്യാ വൈ സ്ഥാവരാഃ സ്മൃതാഃ .. 1,5.55 ..

തിര്യക്സ്രോതഃ സസർഗസ്തു തൈര്യഗ്യോന്യസ്തു പഞ്ചമഃ .

തഥോർദ്ധസ്രോതസാം സർഗഃ ഷഷ്ഠോ ദേവത ഉച്യതേ .. 1,5.56 ..

തത്രോർദ്ധസ്രോതസാം സർഗഃ സപ്തമഃ സ തു മാനുഷഃ .

അഷ്ടമോനുഗ്രഹഃ സർഗഃ സാത്ത്വികസ്താമസശ്ച സഃ .. 1,5.57 ..

പഞ്ചൈതേ വൈകൃതാഃ സർഗാഃ പ്രാകൃതാദ്യാസ്ത്രയഃ സ്മൃതാഃ .

പ്രാകൃതോ വൈകൃതശ്ചൈവ കൗമാരോ നവമഃ സ്മൃതഃ .. 1,5.58 ..

പ്രാകൃതാ ബുദ്ധിപൂർവാസ്തു ത്രയഃ സർഗാസ്തു വൈകൃതാഃ .

ബുദ്ധിപൂർവാഃ പ്രവർതേയുസ്തദ്വർഗാ ബ്രാഹ്മണാസ്തു വൈ .. 1,5.59 ..

വിസ്തരാച്ച യഥാ സർവേ കീർത്യമാനം നിബോധത .

ചതുർദ്ധാ ച സ്ഥിതസ്സോഽപി സർവഭൂതേഷു കൃത്സ്നശഃ .. 1,5.60 ..

വിപര്യായേണ ശക്ത്യാ ച ബുദ്ധ്യാ സിദ്ധ്യാ തഥൈവ ച .
സ്ഥാവരേഷു വിപര്യാസസ്തിര്യഗ്യോനിഷു ശക്തിതഃ .. 1,5.61 .. (തുലനീയ - പദ്മ പുരാണമ് 1.3.73 (http://aksharamukha.appspot.com/api/website?source=Devanagari&target=Malayalam&preOptions=[]&postOptions=[]&nativize=false&url=https://sa.wikisource.org/s/i5k), ലിങ്ഗ പുരാണമ് 1.70.158 (http://aksharamukha.appspot.com/api/website?source=Devanagari&target=Malayalam&preOptions=[]&postOptions=[]&nativize=false&url=https://sa.wikisource.org/s/4ii)
സിദ്ധാത്മാനോ മനുഷ്യാസ്തു പുഷ്ടിര്‍ദേവേഷു കൃത്സ്നശഃ .
അഥോ സസര്‍ജ വൈ ബ്രഹ്മാ മാനസാനാത്മനഃ സമാന്‍ .. 1,5.62 ..
വൈവര്‍ത്യേന തു ജ്ഞാനേന നിവൃത്താസ്തേ മഹൗജസഃ .
സംബുദ്ധ്യ ചൈവ നാമാഥോ അപവൃത്താസ്ത്രയസ്തു തേ .. 1,5.63 ..
അസൃഷ്ട്വൈവ പ്രജാസര്‍ഗം പ്രതിസര്‍ഗം തതസ്തതഃ .
ബ്രഹ്മാ തേഷു വ്യരക്തേഷു തതോഽന്യാന്‍സാധകാന്‍സൃജന്‍ .. 1,5.64 ..
സ്ഥാനാഭിമാനിനോ ദേവാഃ പുനര്‍ബ്രഹ്മാനുശാസനമ് .
അഭൂതസൃഷ്ട്യവസ്ഥാ യേ സ്ഥാനിനസ്താന്നിബോധ മേ .. 1,5.65 ..
ആപോഽഗ്നിഃ പൃഥിവീ വായുരന്തരിക്ഷോ ദിവം തഥാ .
സ്വര്‍ഗോ ദിശഃ സമുദ്രാശ്ച നദ്യശ്ചൈവ വനസ്പതീന്‍ .. 1,5.66 ..
ഔഷധീനാം തഥാത്മാനോ ഹ്യാത്മനോ വൃക്ഷവീരുധാമ് .
ലതാഃ കാഷ്ഠാഃ കലാശ്ചൈവ മുഹൂര്‍താഃ സംധിരാത്ര്യഹാഃ .. 1,5.67 ..
അര്‍ദ്ധമാസാശ്ച മാസാശ്ച അയനാബ്ദയുഗാനി ച .
സ്ഥാനേ സ്രോതഃസ്വഭീമാനാഃ സ്ഥാനാഖ്യാശ്ചൈവ തേ സ്മൃതാഃ .. 1,5.68 ..
സ്ഥാനാത്മനഃ സ സൃഷ്ട്വാ തു തതോഽന്യാന്‍സ തദാസൃജത് .
ദേവാംശ്ചൈവ പിതൄംശ്ചൈവ യൗരിമാ വര്‍ദ്ധിതാഃ പ്രജാഃ .. 1,5.69 ..
ഭൃഗ്വങ്ഗിരാ മരീചിശ്ച പുലസ്ത്യഃ പുലഹഃ ക്രതുഃ .
ദക്ഷോഽത്രിശ്ച വസിഷ്ഠശ്ച സാസൃജന്നവ മാനസാന്‍ .. 1,5.70 ..
നവ ബ്രഹ്മാണ ഇത്യേതേ പുരാണേ നിശ്ചയം ഗതാഃ .

ബ്രഹ്മാ യഥാത്മകാനാം തു സർവേഷാം ബ്രഹ്മയോഗിനാമ് .. 1,5.71 ..
തതോഽസൃജത്പുനർബ്രഹ്മാ രുദ്രം രോഷത്മസംഭവമ് .
സംകല്പം ചൈവ ധർമ്ച സർവേഷാമേവ പർവതൗ .. 1,5.72 ..
സോഽസൃജദ്വ്യവസായം തു ബ്രഹ്മാ ഭൂതം സുഖാത്മകമ് .
സംകല്പാച്ചൈവ സംകല്പോ ജജ്ഞേ സോഽവ്യക്തയോനിനഃ .. 1,5.73 ..
പ്രാണാദ്ദക്ഷോഽസൃജദ്വാചം ചക്ഷുർഭ്യാം ച മരീചിനമ് .
ഭൃഗുശ്ച ഹൃദയാജ്ജജ്ഞേ ഋഷിഃ സലിലയോനിനഃ .. 1,5.74 ..
ശിരസശ്ചാങ്ഗിരാശ്ചൈവ ശ്രോത്രാദത്രിസ്തഥൈവ ച .
പുലസ്ത്യശ്ച തഥോദാനാദ്വ്യാനാത്തു പുലഹസ്തഥാ .. 1,5.75 ..
സമാനതോ വസിഷ്ഠശ്ച ഹ്യപാനാന്നിർമമേ ക്രതുമ് .
ഇത്യേതേ ബ്രഹ്മണഃ ശ്രേഷ്ഠാഃ പുത്രാ വൈ ദ്വാദശ സ്മൃതാഃ .. 1,5.76 ..
ധർമാദയഃ പ്രഥമജാ വിജ്ഞേയാ ബ്രഹ്മജഃ സ്മൃതാഃ .
ഭൃഗ്വാദയസ്തു യേ സൃഷ്ടാ ന ച തേ ബ്രഹ്മവാദിനഃ .. 1,5.77 ..
ഗൃഹമേധിപുരാണാസ്തേ വിജ്ഞേയാ ബ്രഹ്മണഃ സുതാഃ .
ദ്വാദശൈതേ പ്രസൂയന്തേ സഹ രുദ്രേണ ച ദ്വിജാഃ .. 1,5.78 ..
ക്രതുഃ സനത്കുമാരശ്ച ദ്വാവേതാവൂർദ്ധരേതസൗ .
പൂർവോത്പത്തൗ പുരാ ഹ്യേതൗ സർവേഷാമപി പൂർവജൗ .. 1,5.79 ..
വ്യതീതൗ സപ്തമേ കല്പേ പുരാണൗ ലോകസാധകൗ .
വിരജേത്യേത്ര വൈ ലോകേ തേജസാക്ഷിപ്യ ചാത്മനഃ .. 1,5.80 ..
താവുഭൗ യോഗധർമാണാവാരോപ്യാത്മാനമാത്മനാ .
പ്രജാധർമം ച കാമം ച വർതയേതേ മഹൗജസൗ .. 1,5.81 ..
യഥോത്പന്നസ്തഥൈവേഹ കുമാര ഇതി ചോച്യതേ .
തതഃ സനത്കുമാരേതി നാമ തസ്യ പ്രതിഷ്ഠിതമ് .. 1,5.82 ..
തേഷാം ദ്വാദശ തേ വംശാ ദിവ്യാ ദേവഗണാന്വിതാഃ .
ക്രിയാവന്തഃ പ്രജാവന്തോ മഹർഷിഭിരലങ്കൃതാഃ .. 1,5.83 ..
പ്രാണജാംസ്തു സ ദൃഷ്ട്വാ വൈ ബ്രഹ്മാ ദ്വാദശ സാത്ത്വികാൻ .

തതോഽസുരാൻപിതൄന്ദേവാന്മനുഷ്യാംശ്ചാസൃജത്പ്രഭുഃ .. 1,5.84 ..

മുഖാദ്ദേവാനജനയത്പിതൄംശ്ചൈവാഥ വക്ഷസഃ .

പ്രജനനാന്മനുഷ്യാന്വൈ ജഘനാന്നിർമമേഽസുരാൻ .. 1,5.85 ..

നക്തം സൃജൻപുനർബ്രഹ്മാ ജ്യോത്സ്നായാ മാനുഷാത്മനഃ .

സുധായാശ്ച പിതൄംശ്ചൈവ ദേവദേവഃ സസർജഹ .. 1,5.86 ..

മുഖ്യാമുഖ്യാൻസൃജന്ദേവാനസുരാംശ്ച തതഃ പുനഃ .

മനസശ്ച മനുഷ്യാംശ്ച പിതൃവന്മഹതഃ പിതൄൻ .. 1,5.87 ..

വിദ്യുതോഽശനിമേഘാംശ്ച ലോഹിതേന്ദ്രധനൂംഷി ച .

ഋചോ യജൂംഷി സാമാനി നിർമമേ യജ്ഞസിദ്ധയേ .. 1,5.88 ..

ഉച്ചാവചാനി ഭൂതാനി മഹസസ്തസ്യ ജജ്ഞിരേ .

ബ്രഹ്മണസ്തു പ്രജാസർഗം ദേവ൪ർഷിപിതൃമാനവമ് .. 1,5.89 ..

പുനഃ സൃജതി ഭൂതാനി ചരാണി സ്ഥാവരാണി ച .

യക്ഷാൻപിശാചാൻ ഗന്ധർവാൻസർവശോഽപ്സരസസ്തഥാ .. 1,5.90 ..

നരകിന്നരരക്ഷാംസി വയഃ പശുമൃഗോരഗാൻ .

അവ്യയം വാ വ്യയഞ്ചൈവ ദ്വയം സ്ഥാവരജങ്ഗമമ് .. 1,5.91 ..

തേഷാം തേ യാന്തി കർമാണി പ്രാക്സൃഷ്ടാനി സ്വയംഭുവാ .

താന്യേവ പ്രതിപദ്യന്തേ സൃജ്യമാനാഃ പുനഃ പുനഃ .. 1,5.92 ..

ഹിംസ്രാഹിംസ്രേ മൃദുക്രൂരേ ധർമാധർമൗ കൃതാകൃതേ .

തേഷാമേവ പൃഥക്സൂതമവിഭക്തം ത്രയം വിദുഃ .. 1,5.93 ..

ഏതദേവം ച നൈവം ച ന ചോഭേ നാനുഭേ തഥാ .

കർമ സ്വവിഷയം പ്രാഹുഃ സത്ത്വസ്ഥാഃ സമദർശിനഃ .. 1,5.94 ..

നാമാത്മപഞ്ചഭൂതാനാം കൃതാനാം ച പ്രപഞ്ചതാമ് .

ദിവശബ്ദേന പഞ്ചൈതേ നിർമമേ സമഹേശ്വരഃ .. 1,5.95 ..

ആർഷാണി ചൈവ നാമാനി യാശ്ച ദേവേഷു സൃഷ്ടയഃ .

ശർവര്യാം ന പ്രസൂയന്തേ പുനസ്തേഭ്യോദധത്പ്രഭുഃ .. 1,5.96 ..

ഇത്യേവം കാരണാദ്ഭൂതോ ലോകസർഗഃ സ്വയംഭുവഃ .

മഹദാദ്യാ വിശേഷാന്താ വികാരാഃ പ്രാകൃതാഃ സ്വയമ് .. 1,5.97 ..

ചന്ദ്രസൂര്യപ്രഭോ ലോകോ ഗ്രഹനക്ഷത്രമണ്ഡിതഃ .

നദീഭിശ്ച സമുദ്രൈശ്ച പർവതൈശ്ച സഹസ്രശഃ .. 1,5.98 ..

പുരൈശ്ച വിവിധൈ രമ്യൈഃ സ്ഫീതൈർജനപദൈസ്തഥാ .

അസ്മിൻ ബ്രഹ്മവനേഽവ്യക്തോ ബ്രഹ്മാ ചരതി സർവവിത് .. 1,5.99 ..

അവ്യക്തബീജപ്രഭവസ്തസ്യൈവാനുഗ്രഹേ സ്ഥിതഃ .

ബുദ്ധിസ്കന്ധമയശ്ചൈവ ഇന്ദ്രിയാന്തരകോടരഃ .. 1,5.100 ..

മഹാഭൂതപ്രകാശശ്ച വിശേഷൈഃ പത്രവാംസ്തു സഃ .

ധർമാധർമസുപുഷ്പസ്തു സുഖദുഃഖഫലോദയഃ .. 1,5.101 ..

ആജീവഃ സർവഭൂതാനാം ബ്രഹ്മവൃക്ഷഃ സനാതനഃ .

ഏതദ്ബ്രഹ്മവനം ചൈവ ബ്രഹ്മവൃക്ഷസ്യ തസ്യ തത് .. 1,5.102 ..

അവ്യക്തം കാരണം യത്ര നിത്യം സദസദാത്മകമ് .

പ്രധാനം പ്രകൃതിം മായാം ചൈവാഹുസ്തത്ത്വചിന്തകാഃ .. 1,5.103 ..

ഇത്യേഷോഽനുഗ്രഹഃ സർഗോ ബ്രഹ്മനൈമിത്തികഃ സ്മൃതഃ .

അബുദ്ധിപൂർവകാഃ സർഗാ ബ്രഹ്മണഃ പ്രാകൃതാസ്ത്രയഃ .. 1,5.104 ..

മുഖ്യാദയസ്തു ഷട്സർഗാ വൈകൃതാ ബുദ്ധിപൂർവകാഃ .

വൈകല്പാത്സംപ്രവർതന്തേ ബ്രഹ്മണസ്തേഭിമന്യവഃ .. 1,5.105 ..

ഇത്യേതേ പ്രാകൃതാശ്ചൈവ വൈകൃതാശ്ച നവ സ്മൃതാഃ .

സർഗാഃ പരസ്പരോത്പന്നാഃ കാരണം തു ബുധൈഃ സ്മൃതമ് .. 1,5.106 ..

മൂർദ്ധാനം വൈ യസ്യ വേദാ വദന്തി വിയന്നാഭിശ്ചന്ദ്രസൂര്യൗ ച നേത്രേ .

ദിശഃ ശ്രോത്രേ വിദ്ധി പാദൗ ക്ഷിതിം ച സോഽചിന്ത്യാത്മാ സർവഭൂതപ്രണേതാ .. 1,5.107 ..

വക്ത്രാദ്യസ്യ ബ്രാഹ്മണാഃ സംപ്രസൂതാ വക്ഷസശ്ചൈവ ക്ഷത്രിയാഃ പൂർവഭാഗേ .

വൈശ്യാ ഊരുഭ്യാം യസ്യ പദ്ഭ്യാം ച ശൂദ്രാഃ സർവേ വർണാ ഗാത്രതഃ സംപ്രസൂതാഃ .. 1,5.108 ..

നാരായണാത്പരോവ്യക്താദണ്ഡമവ്യക്തസംജ്ഞിതമ് .

അണ്ഡജസ്തു സ്വയം ബ്രഹ്മാ ലോകാസ്തേന കൃതാഃ സ്വയമ് .. 1,5.109 ..

തത്ര കല്പാൻ ദശസ്ഥിത്വാ സത്യം ഗച്ഛന്തി തേ പുനഃ .

തേ ലോകാ ബ്രഹ്മലോകം വൈ അപരാവർതിനീം ഗതിമ് .. 1,5.110 ..

ആധിപത്യം വിനാ തേ വൈ ഐശ്വര്യേണ തു തത്സമാഃ .

ഭവന്തി ബ്രഹ്മണാ തുല്യാ രൂപേണ വിഷയേണ ച .. 1,5.111 ..

തത്ര തേ ഹ്യവതിഷ്ഠന്തേ പ്രീതിയുക്താഃ സ്വസംയുതാഃ .

അവശ്യംഭാവിനാർഥേന പ്രാകൃതം തനുതേ സ്വയമ് .. 1,5.112 ..

നാനാത്വനാഭിസംബധ്യാസ്തദാ തത്കാലഭാവിതാഃ .

സ്വപതോഽബുദ്ധിപൂർവ ഹി ബോധോ ഭവതി വൈ യഥാ .. 1,5.113 ..

തത്കാലഭാവിതേ തേഷാം തഥാ ജ്ഞാനം പ്രവർത്തതേ .

പ്രത്യാഹാരൈസ്തു ഭേദാനാം തേഷാം ഹി ന തു ശുഷ്മിണാമ് .. 1,5.114 ..

തൈശ്വ സാർധം പ്രവർതന്തേ കാര്യാണി കാരണാനി ച .

നാനാത്വദർശിനാം തേഷാം ബ്രഹ്മലോകനിവാസിനാമ് .. 1,5.115 ..

വിനിവൃത്തവികാരാണാം സ്വേന ധർമേണ തിഷ്ഠതാമ് .

തുല്യലക്ഷണ സിദ്ധാസ്തു ശുദ്ധാത്മാനോ നിരഞ്ജനാഃ .. 1,5.116 ..

പ്രാകൃതേ കരണോപേതാഃ സ്വാത്മന്യേവ വ്യവസ്ഥിതാഃ .

പ്രസ്ഥാപയിത്വാ ചാത്മാനം പ്രകൃതിസ്ത്വേഷ തത്ത്വതഃ .. 1,5.117 ..

പുരുഷാന്യബഹുത്വേന പ്രതീതാ ന പ്രവർതതേ .

പ്രവർതതേ പുനഃ സർഗസ്തേഷാം സാകാരണാത്മനാമ് .. 1,5.118 ..

സംയോഗഃ പ്രകൃതിർജ്ഞേയാ യുക്താനാം തത്ത്വദർശിനാമ് .

തത്രോപവർഗിണീ തേഷാമപുനർഭാരഗാമിനാമ് .. 1,5.119 ..

അഭാവതഃ പുനഃ സത്യം ശാന്താനാമർചിഷാമിവ .

തതസ്തേഷു ഗതേഷൂർദ്ധ്വം ത്രൈലോക്യാത്തു മുദാത്മസു .. 1,5.120 ..

തേ സാർദ്ധം ചൈർമഹർല്ലോകസ്തദാനാസാദിതസ്തു വൈ .

തച്ഛിഷ്യാ യേ ഹ തിഷ്ഠന്തി കല്പദാഹ ഉപസ്ഥിതേ .. 1,5.121 ..

ഗന്ധർവാദ്യാഃ പിശാചാശ്ചമാനുഷാ ബ്രഹ്മണാദയഃ .

പശവഃ പക്ഷിണശ്ചൈവ സ്ഥാവരാഃ സസരീസൃപാഃ .. 1,5.122 ..

തിഷ്ഠത്സു തേഷു തത്കാലം പൃഥിവീതലവാസിഷു .

സഹസ്രംയത്തു രശ്മീനാം സൂര്യസ്യേഹ വിനശ്യതി .. 1,5.123 ..

തേ സപ്ത രശ്മയോ ഭൂത്വാ ഏകൈകോ ജായതേ രവിഃ .

ക്രമേണ ശതമാനാസ്തേ ത്രീംല്ലോകാൻപ്രദഹന്ത്യുത .. 1,5.124 ..

ജങ്ഗമാൻസ്ഥാവരാംശ്ചൈവ നദീഃ സർവാശ്ച പർവതാൻ .

ശുഷ്കേ പൂർവമനാവൃഷ്ട്യാ ശൈലസ്തൈശ്ചൈവ പ്രതാപിതാഃ .. 1,5.125 ..

തദാ തേ വിവശാഃ സർവേ നിർദഗ്ധാഃ സൂര്യരശ്മിഭിഃ .

ജങ്ഗമാഃ സ്ഥാവരാശ്ചൈവ ധർമാധർമാദികാസ്തു വൈ .. 1,5.126 ..

ദഗ്ധദേഹാസ്തദാ തേ തു ധൂതപാപാ യുഗാത്യയേ .

ഖ്യാതാതപാ വിനിർമുക്താഃ ശുഭയാ ചാതിബന്ധയാ .. 1,5.127 ..

തതസ്തേ ഹ്യുപപദ്യന്തേ തുല്യരൂപൈർജനൈർജനാഃ .

ഉഷിത്വാ രജനീം തേ ച ബ്രഹ്മണോഽവ്യക്തജന്മനഃ .. 1,5.128 ..

പുനഃ സർഗേ ഭവന്തീഹ മാനസ്യോ ബ്രഹ്മണഃ പ്രജാഃ .

തതസ്തേഷു പ്രപന്നേഷു ജനൈസ്ത്രൈലോക്യവാസിഷു .. 1,5.129 ..

നിർദഗ്ധേഷു ച ലോകേഷു തദാ സൂര്യൈസ്തു സപ്തഭിഃ .

വൃഷ്ട്യാ ക്ഷിതൗ പ്ലാവിതായാം വിജനേഷ്വർണവേഷു വാ .. 1,5.130 ..

സമുദ്രാശ്ചൈവ മേഘാശ്ച ആപശ്ചൈവാഥ പാർഥിവാഃ .

ശരമാണാ വ്രജന്ത്യേവ സലിലാഖ്യാസ്തഥാചലാഃ .. 1,5.131 ..

ആഗതാഗതികം ചൈവ യദാ തു സലിലം ബഹു .

സംഛാദ്യേമാം സ്ഥിതാം ഭൂമിമർണവാഖ്യം തദാഭവത .. 1,5.132 ..

ആഭാതി യസ്മാച്ചാഭാസാദ്ഭാശബ്ദഃ കാന്തിദീപ്തിഷു .

സ സർവഃ സമനുപ്രാപ്താ മാസാം ഭാദ്യോ വിഭാവ്യതേ .. 1,5.133 ..

തദന്തസ്തനുതേ യസ്മാത്സർവാം പൃഥ്വീം സമതതഃ .

ധാതുസ്തനോതി വിസ്താരം തതോപതനവഃ സ്മൃതാഃ .. 1,5.134 ..

ശാര ഇത്യേവ ശീർണേ തു നാനാർഥോ ധാതു രുച്യതേ .

ഏകാർണവേ ഭവന്ത്യാപോ ന ശീർണാസ്തേന താ നരാഃ .. 1,5.135 ..

തസ്മിൻ യുഗസഹസ്രാന്തേ സംസ്ഥിതേ ബ്രഹ്മണോഽഹനി .

താവത്കാലം രജന്യാം ച വർതന്ത്യാം സലിലാത്മനഃ .. 1,5.136 ..

തതസ്തേ സലിലേ തസ്മിന്നഷ്ടാഗ്നൗ പൃഥിവീതലേ .

പ്രശാന്തവാതേഽന്ധകാരേ നിരാലോകേ സമന്തതഃ .. 1,5.137 ..

യേനൈവാധിഷ്ഠിതം ഹീദം ബ്രഹ്മണഃ പുരുഷഃ പ്രഭുഃ .

വിഭാഗമസ്യ ലോകസ്യ പ്രകർതും പുനരൈച്ഛത .. 1,5.138 ..

ഏകാർണവേ തതസ്തസ്മിന്നഷ്ടേ സ്ഥാവര ജങ്ഗമേ .

തദാ ഭവതി സ ബ്രഹ്മാ സഹസ്രാക്ഷഃ സഹസ്രപാത് .. 1,5.139 ..

സഹസ്രശീർഷാ പുരുഷോ രുക്മവർണോ ഹ്യതീന്ദ്രിയഃ .

ബ്രഹ്മാ നാരായണാ ഖ്യസ്തു സുഷ്വാപ സലിലേ തദാ .. 1,5.140 ..

സത്ത്വോദ്രേകാത്പ്രബുദ്ധസ്തു സ ശൂന്യം ലോകമൈക്ഷത .

അനേനാദ്യേന പാദേന പുരാണം പരികീർതിതമ് .. 1,5.141 ..

ഇതി ശ്രീബ്രഹ്മാണ്ഡേ മഹാപുരാണേ വായുപ്രോക്തേ പൂർവഭാഗേ പ്രഥമേ പ്രക്രിയാപാദേ ലോകകല്പനം നാമ പഞ്ചമോഽധ്യായഃ

1. ആന്ത്ര ഉപരി ടിപ്പണീ. (https://puranastudy.angelfire.com/pur_index2/aantra.htm) ഉദ്ഗാതുഃ കാര്യം മധോഃ സൃജനം ഭവതി. യഃ തൃണാദപി, സേല്യുലോജതഃ അപി മധോഃ സൃജനേ സമർഥഃ അസ്തി, സഃ ഉദ്ഗാതാ അസ്തി. ആന്ത്ര ഉപരി ടിപ്പണീ (https://www.angelfire.com/puranastudy/pur_index2/aantra.htm). ഉദ്ഗാതാ ഉപരി ടിപ്പണ (https://sites.google.com/view/puranic-subject-index/udaana-udgeetha/udgaataa)ീ

"https://sa.wikisource.org/w/index.php?title=ബ്രഹ്മാണ്ഡപുരാണമ്/പൂർവഭാഗഃ/അധ്യായഃ_05&oldid=400451" ഇത്യസ്മാദ് പ്രതിപ്രാപ്തമ്

4 ഫെബ്രവരീ 2024 (തമേ) ദിനാങ്കേ 03:34 സമയേ അന്തിമപരിവർതനം ജാതമ്

പാഠഃ ക്രിയേടിവ കാ'മൻസ ഐട്രിബ്യൂശന/ശേയര-അലാഇക അഭിജ്ഞാപത്രസ്യ അന്തർഗതതയാ ഉപലബ്ധഃ അസ്തി; അന്യാഃ സംസ്ഥിത്യഃ അപി സന്തി . അധികം ജ്ഞാതുമ് അത്ര ഉപയോഗസ്യ സംസ്ഥിതിം പശ്യതു .